

СОВЕТ КУРАЛОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Джалалетдинова, д. 30, с. Куралово,
423600

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
КУРАЛОВО АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Джалилетдинов ул., 30 км. Ышыр, Казанска вилаяті,
423600

Закон (байланыс), № 1-109, 16.02.2022, жариялану тарихы.

РЕШЕНИЕ

16.02.2022

КАРАР

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл
жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
хакындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту турында

18-109

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл
жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
хакындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14
статьясындагы 1 өлешенен 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле
(кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ
номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районның «Куралово авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Куралово авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 ноябрендәге 15-97 номерлы
карапы белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районның Куралово авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәге
муниципаль контроль турындагы Нигезләмәгә түбәндәгे үзгәрешләрне кертергә.

1.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәдә 2 нче
кушымтада, 2 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индикатив курсәткечләр:
Федераль дәүләт контроленең (кузәтчелегенең) индикатив курсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (кузәтчелек) чарагары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарагары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган
параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль
объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкә тайпылуды нигезендә
хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарагары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хәzməttəşlek белән контроль (кузәтчелек)
чарагарының гомуми саны;

- 5) хисап чорында үткәрелгән hәр КНМ төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарапарын кулланып үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында иғълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 11) контроль (кузәтчелек) чарапары нәтиҗәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контролънен исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясе буенча, хисап чоры ахырына хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары саны;
- 16) хисап чоры ахырына контролъдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (кузәтчелек) чарапары уздырылган исәпкә алынучы контролъдә тотучы затлар саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контролъдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләрнен гомуми саны;
- 19) контроль (кузәтчелек) органы хисап чорында карау срокын бозган шикаятыләр саны;
- 20) тикшерү (кузәтчелек) органы карапын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгару турында яисә контроль (кузәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) хисап чорында гамәлдә түгел дип тану турында карап кабул ителгән контролълек итүче затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятыләр саны;
- 21) хисап чорында контролъдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (кузәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 22) контролъдә тотыла торган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (кузәтчелек) органнары хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәтгатьләндерү турында карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 23) дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыруга hәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән hәм аларның нәтиҗәләре дөрес түгел дип танылган hәм (яисә) хисап чорында бетерелгән контроль (кузәтчелек) чарапары саны.

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районнының Курашово авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы Нигезләмәне яңа редакциядә расларга. (1 нче күшымта).

3. Элеге карап 2022 елның 1 мартаиннан үз көченә керә.

4. Элеге карапны Курашово авыл жирлегенең рәсми сайтында, Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматының рәсми порталында, Курашово авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

5.Әлеге карарның үтәлешен тиқшереп торуны Куралово авыл жирлеге Советының социаль-мәдәни мәсъәләләр, законлылық һәм хокук тәртибе буенча дайими комиссиясенә йөкләргө.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге башлыгы

В.Г.Квашнев

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Куралово авыл
җирлеге Советының 2022 ел
16 феврале 18-109 карарына
1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлдеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Куралово авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү
өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан
Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Куралово авыл җирлеген
төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), социаль,
инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә
торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин иту таләпләренең
(алга таба шулай ук - мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр,
гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Куралово авыл җирлегенең Башкарма
комитеты (алга таба - Башкарма комитет, җирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле
Башкарма комитетның вазыйфаи затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук
Башкарма комитет житәкчесе урынбасары тора (алга таба шулай ук - *контрольне
гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар*). Башкарма комитетның
курсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи
инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә
ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү
өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле
(кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ
номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга,
бурычларга ия булалар һәм җаваплы булалар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чараплар, контроль чараплар оештыру һәм үткәру
өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия
Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»
2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия
Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003
елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә
алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри
таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният,
физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган
киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стенарапын, шулай ук төзекләндерүнен һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэммин итү, җәяүлеләрнен һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенен куркынычсызлыгын тәэммин итү, инвалиларны һәм халыкның башка аз мобиЛЬле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән транспорт чарапарын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясенде урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чарапары территориияләрен пычратуга юл куймау, йөклөр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплап кую булмаганга);

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның тубәләрен, бозларын һәм боз сөнгеләрен чистарту буенча чарапар үткәрүне контролльдә тоту;

4) җәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территориияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән порубочка билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (йөклөү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) очракларны төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдықларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территориияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә карапган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы курсәтмәләрнен үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, җиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнен, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм курсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул

исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкырклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкырклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайламналар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмыр.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндеру өлкәсендә, шул исәптән профилактик чараплар үткәру юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чараплар контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (заар) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотыла торган затларга житкерү, аларны үтәү ысууллары.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (заар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараплар үткәру контроль чарапларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чараплар Россия Федерациясе Хәкумәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (заар) китерү куркынычын профилактикалау программы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында карапламаган профилактик чараплар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараплар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зыян) китерү куркынычы яки мондый зыян (заар) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чарапларын үткәру түрүнда карап кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

2.5. Төзекләндеру өлкәсендә башкарма контроль башкарғанда түбәндәгә профилактик чараплар төрләре уздырыла ала:

1) мәгълүмат житкерү;

2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүмат житкерү Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында (жирлек бүлгө) «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба - районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп битеннән, массакүләм мәгълүмат чарапларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контролльдә тотыла торган

затларның шәхси кабинетлары аша (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдән гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы З өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халықка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуны башкарлыра гәүдәле вазыйфаи зат тарафынан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафынан үткәрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәгә мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) өлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар ысаларында башкарма комитет тарафынан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәгә очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат тарафынан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;
- 2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны ёстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарлыра гәүдәле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар ысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарлыра гәүдәле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафынан файдаланыла алмый.

Контроль башкарлыра гәүдәле вазыйфаи затлар тарафынан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертәрлерәк мәрәжәгатьләре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләу башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлктә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чарапарны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чарапар қысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләренең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, тикшерү ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (территорияне төзекләндеру өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге белешмәләрне, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләрне, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чарапарының автоматик режимда эшләүче мәгълүматлардан файдаланып, тикшереп торучы затлар тарафыннан бирелә);

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (videоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтуне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка башкарма комитет үткәрә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнен 3.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чарапар планнан тыш чарапар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чарапар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.4. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чарапарны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнарың һәм оешмаларның мәрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чарапарыннан мәгълүмат килгәндә, Башкарма комитеттә гражданнар һәм оешмаларның мәрәжәгатьләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чарапарны үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чарапарны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чарапар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарың үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәжәгатьләр буенча үтәу қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә караптан документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очрактарда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясарға мөмкин түгел.

3.5. Контроль чараптар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындағы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Башкарма комитетның контроль чара уздыру турында күрсәтмә закон тарафыннан саклана торган қыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү турындағы белешмәләр нигезендә кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә тәзекләндерү өлкәсендә контрольне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән тәкъдиме нигезендә кабул ителә.

3.7. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чараптар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йөкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чараптар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Тәзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә курсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала.

Аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) соратып алына торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагында оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда соратып алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат булган оешмалар исемлегендә билгеләнгән, шулай ук дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә курсәтелгән органнар карамагында булган оешмалардан алына торган документларны һәм (яисә) белешмәләрне дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, муниципаль контроль төрләрен гамәлгә ашырганда һәм гамәлгә ашырганда «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның 06 мартаңдагы 338 номерлы қаравы белән расланган белешмәләр күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге.

3.10. Һичшиксе эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган граждан һөҗүм иткән очракта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мөмкинлөгө булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль

чараны үткөрү индивидуаль эшкуар, гражданинның Башкарма комитетында (әмма 20 көннөн дә артық түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәллэрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндөге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленен булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләплөрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткөргөндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы h.b.) өчен житди сәбәплөр булу.

3.11. Күчмә тикшерүне үткөрү срокы 10 эш көннөн артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срокы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү срокы оешманың һәм филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткөрүнең барлык очракларында контроль гамәллөрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәллөрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләплөрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткөргөн контроль чараны уздыруға вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүлөр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүлөр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткөрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләплөрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләплөрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп иту турындағы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындағы 2 өлешиндә каралған чараларны куллану өчен мәгълүмат жибәрү керә. 3.14. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланғач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләплөрне бозу ачыкланған очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылған, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип курсәтелә. Ачыкланған хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткөрү тәмамланғанчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләплөрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылған тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланған көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килемштерелгэн контроль чара акты контролль (күзәтчелек) чарапарының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жибәрелә.

3.15. Контроль чарапар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан қылына торган, контроль (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм караплар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контролльдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэммин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкаручы, контролльлек итүче зат булып торучы граждан, контролльлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар қылган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган караплар турында, аларга Башкарма комитет адресына документларны кәгазьдә алу кирәклеге турында хәбәр жибәрү яки Башкарма комитетта контролльләнүче затның электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмау һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәрү мәмкинләгесе булганда, әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса хәбәр ителә (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контролльне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карапларны гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контролльдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мәмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәгълүмат бирү мәмкин булмаган очракта, 2023 елның 31 деккабренә кадәр гамәлгә ашырылырга мәмкин.

3.17. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зиян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапар үткәрергә хокуклы.

3.18. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарапарын уздырганда тикшереп торучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта тубәндәгеләр тиеш:

1) контролльдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зиян (зыян) китерүнен булдырмау чарапарын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зиян (зыян) китерүнен булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган

кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында караган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданың, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зыян) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкландыра яисә административ хокук бозу ачыкландыра тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкландыра мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда караган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындағы мәсьәләне карарга.

3.19. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жириле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданин белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкландыра очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык караган, контроль чара актында ачыкландыра хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.20. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятын бирүнен судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең тәп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясенде дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренен тәп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирилек Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль
турындагы нигезләмәгә
1 нче күшүмтә

**Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль өлкәдә мәжбүри таләпләрне
бозу куркынычы индикаторлары исемлеге**

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

1. Жирлекне төзекләндерү кагыйдәләре бозылу билгеләрен ачыклау.

2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм Россия Федерациясенең федераль законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү максатларында чыгарылган Россия Федерациясе субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукий актларында билгеләнгән хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итүгә карата мәжбүри таләпләр бозылу билгеләрен ачыклау.

3. Дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, индивидуаль эшкуарлардан, гражданнардан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималының һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләрнең мәжбүри таләпләрен һәм (яисә) рискын бозу барлыгы турында таныклый ала торган гамәлләр (гамәл кылмау) турында мәгълүматлар алу.

4. Контроль чара йомгаклары буенча бирелгән мәжбүри таләпләрне ачыкландыруларны бетерү турында күрсәтмәнен билгеләнгән срокта үтәлеше турында мәгълүмат булмау.

Төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль
турындагы нигезләмәгә
2 нче күшүмтә

**Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә һәм аларның
максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләрнең
ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ**

1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан курсәткечләр (%)
Мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очраклары өлеше	70-80
Контроль органнарың һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чаралар үткәргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата алынган шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезләнгән шикаятьләр өлеше	0
Суд тарафыннан каарларның гомуми саныннан юкка чыгарылган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән каарлар өлеше.	0

2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индивидуаль күрсәткечләр: Федераль дәүләт контроленең (күзәтчелегенең) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкә тайпылды нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 4) контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны
хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән;
- 5) үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны
хисап чорында уздырылган һәр КНМ буенча;
- 6) уздырылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны
хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларыннан файдаланып;
- 7) уздырылган мәжбүри профилактик визитлар саны
хисап чоры өчен;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр күзгатылган контроль (күзәтчелек) чарапары саны;
- 11) контроль (күзәтчелек) чарапары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (күзәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольнен исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясе буенча, хисап чоры ахырына хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары саны;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чарапары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;
- 18) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләрнен гомуми саны
хисап чорына судка кадәр тәртиптә;
- 19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срокын бозган шикаятыләр саны;
- 20) тикшерү (күзәтчелек) органы карапын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгару турында яисә контроль (күзәтчелек) органнарының вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) хисап чорында гамәлдә түгел дип тану турында карап кабул итегендә контрольлек итүче затлар тарафыннан судка кадәр тәртиптә бирелгән шикаятыләр саны;
- 21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрен (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгатьләндөрү турында каарларына, гамәлләрен (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 23) дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип танылган һәм (яисә) хисап чорында бетерелгән контроль (күзәтчелек) чарапары саны.